

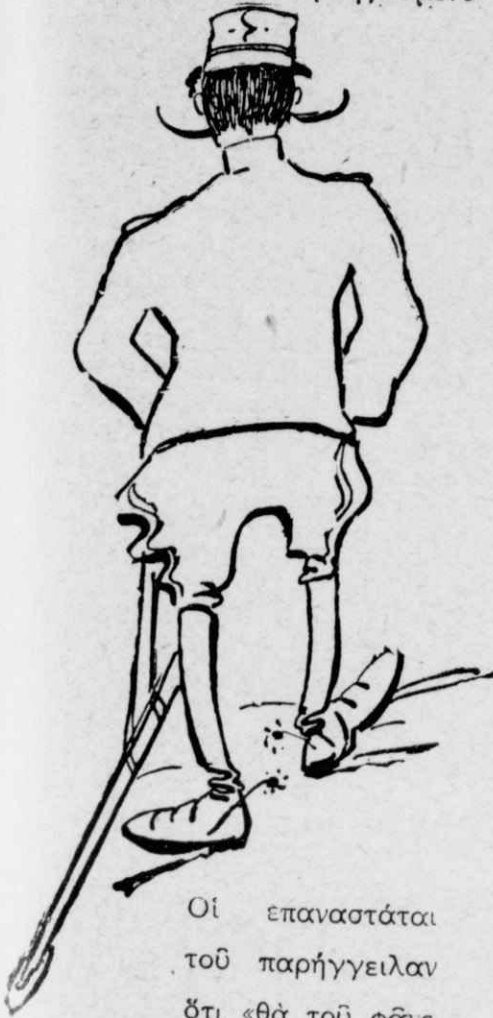
ΠΑΛΗΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ

Β'

Εγράψαμε στο προηγούμενο φύλλο πώς ο Γαβριηλίδης,

Οί επαναστάται του παρήγγειλαν ότι «θά του φάνε τὸ κεφάλι!»

ἀγωνιζόμενος μετὴν ἐφημερίδα του ἐπὶ ἔτη, γιὰ μιὰ εἰρηνικὴ ἐπανάστασι στὴν Ἑλλάδα, μόλις αὕτη ἐκηρύχθη στὸ Γουδί, ἄρχισε νὰ τὴν πολεμᾷ ἀμειλικτως.

Οἱ ἐπαναστάται τοῦ παρήγγειλαν ὅτι «θά τοῦ φάνε τὸ κεφάλι».

Ὁ Γαβριηλίδης τοῦς ἀπάντησε «πὼς δὲν τοῦς φθάνει γιὰ νὰ χορτάσουν ὅλοι».

Καὶ ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσαν οἱ βουρδουλισμοὶ τοῦ Γαβριηλίδη καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῶν ἐπαναστατῶν, πολλοὶ τοῦ φίλοι, καὶ ἰδίως ὁ κουμπάρος του καὶ δήμαρχος τότε Ἀθηνῶν κ. Σπυρ. Μερκούρης, τὸν παρακίνησαν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἐκεῖνος ἔφυγε, ἀφήνων τὴν «Ἀκρόπολι» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γεωργ. Βουτσινᾶ, φλογεροῦ ἐπαναστάτου, ὅπως, ἐπαναστατικῶν φρονημάτων καὶ ἀδιαιτάκτων μάλιστα, ἦταν καὶ ὅλο τὸ τότε προσωπικὸ τῆς «Ἀκροπόλεως»

μέχρι κλητῆρων, ἐκτὸς τοῦ κ. Ἐμ. Ναυπλιώτη, δικηγόρου σήμερον καὶ νομικοῦ συμβούλου μιᾶς Τραπεζῆς, υἱοῦ τοῦ τότε βουλευτοῦ Νάξου Ἰωάν. Ναυπλιώτη, καὶ τοῦ Νάσου Ζερβοπούλου, ὡς ἐγράψαμεσιν προηγουμένως.

Ὁ κ. Βουτσινᾶς, μάλιστα, ἦτο τόσοσ ἐπαναστάτης, ποὺ συνετάχθη μετὸ ναυτικὸν κίνημα τοῦ κ. Τυπάλδου ὅταν ἐξερράγη, ἐνῶ τὸ κατεδίκασεν ὅλοι ὁ ἄλλος Τύπος, καὶ ἔτσι ἡ ἀντεπαναστατικὴ «Ἀκρόπολις» ὑπερέβη ὅλας τὰς ἄλλας εἰς ἐπαναστατικότητα καὶ ἔβγαινε κάθε ἡμέρα ζητοῦσα... ὑπερεπαναστάσι κατὰ τῆς ἀδρανοῦσης ἐπαναστάσεως!...

Σὲ ὄλην αὕτη τὴ φασαρία, ὁ μόνος ποὺ τὰ εἶχε χαμένα ἦταν ὁ Ζερβόπουλος, ὁ μακάριος Ναυπλιώτης, τυλιχθεὶς στὴ βαρειά καὶ μολύβδινη φιλοσοφία του, ἀπέφευγε τὶς τρικυμίες, μὴ πατώντας διόλου στὰ γραφεῖα.

Ὁ Βουτσινᾶς ἐξ ἄλλου ἐν τῷ ἐνδιαφέροντι ποὺ εἶχε γιὰ τὴν ἐπανάστασι, τὴν ἤθελε δρῶσαν, ἀνασταίνουσαν, ζωογονοῦσαν, δημιουργοῦσαν καὶ πατάσσουσαν.

Ἀπ' ἐναντίας ὁ Ζερβόπουλος ἐρχότανε μετὰ κενὰς τὰς χεῖρας. Τὴν «λευκότητα» τῆς ἐπανάστασεως ὁ Βουτσινᾶς τὴν ἀπέδιδε σὲ ἀδράνεια, ἢ καὶ... ἀντίδρασι τοῦ Ζερβοπούλου, μὴ ἀναγράφοντος ἀπὸ σκοποῦ τὰ ἔργα τῆς στὴν «Ἀκρόπολι», γιὰ νὰ τὴν μειώσῃ ἀπέναντι τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ γινόταν κάθε ἡμέρα φόρτωμα.

Ὁ Ζερβόπουλος πάλιν, γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἔφταιγε αὐτὸς ἀλλὰ τὸ... κίνημα, ἀποφάσισε νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τοῦ Στρατιωτικοῦ Συν-

Ἐξύπνησε καὶ ὁ λαός.

δέσμου στὶς... ἀποφάσεις του καὶ πήγαινε κάθε βράδυ στὴν «Ἀκρόπολι» μετὰ μιὰ τρομερὴ καὶ φοβερὴ ἀπόφασι τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἐκείνου συμβουλίου, τὴν ὁποῖαν ἔφταινε μετὴν φαντασία του.

Καὶ ἔτσι παρουσιάστηκε τὸ πρῶτον βράδυ κομίζοντας τὴν... εἶδησι ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἀποφάσισε τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ εἶδησις αὕτη δὲν ἦταν ἀσχετος καὶ μετὰ ἐσωτερικοὺς καὶ ἀτομικοὺς λόγους τοῦ Ζερβοπούλου, γιὰτὶ δὲν ἐχῶνε μερικοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἠθελε, καθὼς μᾶς ἔλεγε, νὰ τοῦς τρομάξῃ λίγο.

Ὁ Βουτσινᾶς κατενθουσιάστηκε μετὴν εἶδησι αὕτην.

— Βλέπεις, τοῦ εἶπεν, ὅτι κινεῖται ἡ ἐπανάστασις καὶ δὲν εἶνε ὅπως τὴν λές;

— Μπορεῖ νὰ μὴν κινεῖται ἀφοῦ προήλθεν ἀπὸ... κίνημα; ἀπάντησε πονηρὰ χαμογελῶντα ὁ Ζερβόπουλος.

Κι' ἔπειτα εἶπε σ' ἐμᾶς:

— Αὔριο βράδυ δὲν θὰ κοιμηθοῦν ὅλοι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ εἶδησις αὕτη τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἦταν ἀρεστὴ καὶ γιὰ ἕναν ἄλλον λόγο στὴν «Ἀκρόπολι». Γιὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Πανεπιστημίου εἶχε πρωτοστατήσῃ ἄλλοτε ἡ «Ἀκρόπολις». Τὴν περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἐκστρατεία καὶ πολεμικὴ τῆς «Ἀκροπόλεως» ἐνίσχουν καὶ πολλοὶ γενειοφοροῦντες «νέοι», ἄρτι ἐπανελθόντες ἐξ Εὐρώπης καὶ φιλοδοξοῦντες νὰ γίνουν ἀ μέσως καὶ... τηλεγραφικῶς καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, διώχνοντες τοῦς παλαιούς.

Εἶχαν πλευρίσει λοιπὸν τὸν Γαβριηλίδη καὶ ἔκαμναν ἀνώνυμωσ πολεμικὴν στὴν «Ἀκρόπολι» κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, ζεδιπλώνοντες καὶ ἀναπτύσσοντες νέες ιδέες, μετὰ τὶς ὁποῖες προσπαθοῦσαν, σὰν μετὰ πυροτεχνήματα, νὰ παρασύρουν καὶ νὰ θαμπώσουσ τὸ λαόν.

Ὅταν ἐγένεν ἡ ἐπανάστασις, οἱ γενειοφοροῦντες οὗτοι «νέοι» προσεπάθησαν νὰ τὴν ἐκμεταλλεθοῦν καὶ νὰ τὴν ὠθήσουσ κατὰ τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἐπανάστασις ὅμως οὔτε σκέφθηκε ποτὲ νὰ θίξῃ τὸ Γιανεπιστήμιο, οὔτε καὶ θὰ ἀποφάσιζε ποτὲ τέτοιο πρᾶγμα.

Ἐτσι εἶχαν ἀπελπισθῇ καὶ ἀπογοητευθῇ καὶ οἱ «νικηφίοι», καὶ οὔτε λόγος πειὰ γινότανε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ὅταν ἦλθεν ἡ βόμβα τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπανάστασεως καὶ τοῦ... Γιάσου Ζερβοπούλου.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, ὅλος ὁ Τύπος — ἐλλεῖπει ἄλλων ἐπαναστατικῶν εἰδήσεων, ὅπως εἶπαμε καὶ στὸ προηγούμενον — ἄρπαξε τὴν εἶδησι αὕτη. Καὶ τὴν μεθεπομένη, βοηθούτων καὶ τῶν γενειοφόρων «νέων», κατὰ τὸ δυνατόν, ἄρθρα δίστηλα, ἀρχίσανε σ' ὅλα τὰ φύλλα ἐπαινοῦντα τὸ ἔργον τῆς ἐπανάστασεως. Μετὰ τὸ ψιλνοτύφεκο αὐτὸ ἔβαλλε κάθε πρῶτὸ ὁμοβροντίας, μετὰ τὸ βαρὺ τῆς πυροβολικῆς, καὶ ἡ «Ἀκρόπολις».

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι σὲ κάθε ἐφημερίδα ἔτρεξαν πολλοὶ καὶ διάφοροι ἄλλοι «νυμφιοὶ» καὶ κάθε ἕνας ἔβαλλε κατὰ τοῦ καθηγητοῦ

Γίσει ἄρτι ἐπανελθόντες ἀπὸ τὰς Εὐρώπης.

πού έσκόπευε νά τού άρπάξη τή θέσι στό Πανεπιστήμιο.

Κατ' αυτό τόν τρόπο, άρχισε τó ξετίναγμα όλων τών καθηγητών από «είδικούς», ό Τύπος εύρέθηκε όμόφωνος μέ τήν γενικήν γραμμήν τής έκκαθάρισεως, έξύπνησε ή κοινωνία και ό «άγρυπνος' λαός» και άρχισε νά ενδιαφέρεται γι' αυτήν και νά συζητή γιά τά έκκαθαριστέα πρόσωπα...

Μόνον ό Σύνδεσμος έφησούχαζεν.

Οί αξιωματικοί τού Συμβουλίου τού Στρατιωτικού Συνδέσμου έμαθαν τήν είδησι από τics... έφημερίδες και δέν μπορούσαν νά έννοήσουν πώς συνεζήτησαν κάτι πού δέν συνεζήτησαν και μάλιστα χωρίς νά συζητήσουν άποφασίσαν έπ' αυτού!...

Βρήκαν όμως τήν έξης έξήγησι, ή όποία ήταν λογική και άληθινή, όσο παράξενη κι' άν φαίνεται. Έπειδή δέν παρειαρίσκοντο όλα τά μέλη τού Συμβουλίου τακτικά στις συνεδριάσεις, αλλά λείπαν τή μιá ήμέρα μερικοί και μερικοί τήν άλλη, υπέθεσαν ότι θ' άπασχοληθήκαν μέ τήν έκκαθάρισι οι άλλοι πού θά ήταν παρόντες τήν ήμέραν πού έλειπαν αυτοί. Καί έτσι τó πιστέψαν και οι ίδιοι.

Και αυτό διήρκεσε μιá εβδομάδα, έως ότου, από τόν άκατάπαυστο θόρυβο ξεσηκωθήκαν και οι φοιτηταί — όχι ή «Ένωσις» — πήγαν σέ μιá άπογευματινή συνεδρίασι τού Στρατιωτικού Συνδέσμου και παρακαλέσαν όπως έπισπευσθή ή... έκκαθάρισις.

Οί κ. κ. αξιωματικοί θρεθήκαν τότε σύμφωνοι, γιατί έβλεπαν ότι όλα τά... στοιχειά ζητούσανε τήν «έκκαθάρισι» και άσχοληθήκανε πλέον πραγματικώς περι αυτής, παραδεχθέντες όμοφώνως ότι «τό ζήτημα... έπείγει»!

Τότε ήλθαν στη μέση και τά περίφημα αίτήματα τού Συνδέσμου προς τόν μακαρίτην Δραγούμη, κατά τās παραμονάς τής διαλύσεώς του, τού Συνδέσμου δηλαδή.

Τό πρώτο πού άνεγράφτο ήταν ή «έπιθάλλομένη και έπειγουσα» έκκαθάρισις τού Πανεπιστημίου, πού ήναγκάσθη να δεχθή, χωρίς άντίρρησι, ό μακαρίτης ό Δραγούμης. Έδήλωσε μάλιστα προς τήν μεταβάσαν στη Βουλή έπιτροπήν, ή όποία άπετελείτο εκ τών μακαριτών σήμεραν Θαλή Κουτούπη, Ζυμβρακάκη και Φικιώρη — άν δέν άπατώμαι — και άλλων, όταν πήγε αυτή έν σώματι γιά νά τονίση τήν σοβαρότητα τού διαθήματος, ότι θά ψηφισθή πρώτα-πρώτα και κατά προτίμησιν από κάθε άλλο, ως ζήτημα «σπεύδον και έπιτακτικόν», ή έκκαθάρισις τού Πανεπιστημίου.

Και ή έκκαθάρισις έγένετο.

Τώρα άν έφυγεν ό μακαρίτης Καβθαδίας και μερικοί άλλοι, πού δέν έπρεπε νά φύγουν, δέν πταίει βεβαίως ό... κ. Ζερβόπουλος.

«Η «Ακρόπολις», θλίπουσα τήν έκκαθάρισι νά γίνεται όχι όπως τήν έφαντάζετο αυτή, αλλά όπως... έγινε, έγραψεν ένα ύμνο άρθρο κατά τής τότε κυβερνήσεως.

Τό άρθρο αυτό άρχιζεν έτσι:

«Και οι μέν κύριοι ύπουργοί, έπηρεασθέντες, συναλλαχθέντες, φιλοκουβεντιάσαντες, παρακληθέντες, χαρισθέντες, παζαρέψαντες, έκαμαν τήν έκκαθάρισι κλασματικώς, έβγαλαν μέν κάμποσα έπιστημονικά φορήμια, αλλά άφησαν και όχι όλίγα, έκαψαν δε άφ' έτέρου μαζί μέ τά ξερά και μερικά χλωρά.

Δέν υπήρξε, δυστυχώς, μέσα στο 'Υπουργικό Συμβούλιο μιá συνείδησις, ήτις νά τούς σταματήσει και ήτις νά τούς φωνάξη:

— 'Εστé αύστηροδίκαιοι!...»

Και άφοϋ έξέπλυνε κάθε έναν εκ τών ύπουργών, και ιδίως τόν Παναγιωτόπουλο, τελείωνε:

«...και έτσι δέν θά διήγειρε θύελλαν όπισθεν της, ως ήγειρε τιαύτην ή έκκαθάρισις της, ή όποία δέν έσκούπισεν όπως έπρεπε νά σκουπίση, άδίκησε δε μέχρι δολοφονίας ένα Γαζέπη, ένα Κατσαράν, έναν Καβθαδιαν!»

«Ας όψεται ό Ζερβόπουλος!...»

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

«Ο κ. Γ. Βαριόπουλος είχε τήν καλωσύνη νά μου στείλη τήν κατωτέρω έπιστολήν και τās έν συνεχεία συνταγās:

«Κύριε Τσελεμεντέ,

Έκτιμών τήν προσπάθειάν σας προς συλλογήν τών συνταγών της παρασκευής τών διαφόρων τοπικών φαγητών — μιá προσπάθεια πού εκτός της γαστρονομικής της αξίας ένχει και λαογραφικήν, άμα δε και έθνολογικήν τιαύτην — σας ενευθύμηθη κατά τās θερινάς εκδρομάς μου στα άκρογιάλια της Άττικής, από Βάρκιζας μέχρι Ραφίνας, όπου μου έδόθη ή ευκαιρία νά γνωρίσω μερικούς άπλους, άπλουστάτους τρόπους μαγειρεύματος φαριών και άλλων θαλασσινών από τούς ψαράδες. Έσημείωσα λοιπόν μερικές από τās σχετικές συνταγās και σας τις άποστέλλω προς δημοσίευσιν.

ΓΕΩΡ. ΒΑΡΙΟΠΟΥΛΟΣ»

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ ΓΕΜΙΣΤΑ

Παίρνουν συνήθως μετρίου μεγέθους καλαμάρια και γιά νά τά καθαρίσουν — πλένοντάς τα μέ θάλασσα — κάνουν ως έξής:

Τραβούν νά ξεκολλήση ό πλοκαμός από τήν θήκη και νά θγούν και τά έντόσθια, από τά όποία πετούν τó μελάι και κρατούν όλα τά άλλα της κοιλιās. Κόβουν έπίσης και πετούν τά μάτια. Κοπανίζουν κατόπιν ή κόβουν φιλά-φιλά τούς πλοκαμούς και τά έντόσθια και θάζουν σέ τηγάνι νά ξανθισή άρκετό κρεμμύδι φιλό. Τότε ρίχνουν μέσα νά τσιγαρισθούν λίγη ώρα και τά κοπανισμένα. Προσθέτουν άλατοπίπερο άρκετό και λίγη ντομάτα, άν ύπάρχη, καθώς και λίγο κρασί άρετσίνωτο. Βάζουν έπίσης και μαιντανό φιλό, άν ύπάρχη, είδεμή μόνον λίγη θρούμπη φρέσκη ή ξερή, πολύ λίγη όμως γιάτι πικρίζει άν θάλουν πολλή. Μέσα σ' αυτή τή γέμισι άφοϋ γιαχμισθή 15-20 λεπτά της ώρας θά ρίξουμε στα τελευταία, τραβώντας τó τηγάνι ή τήν κατσαρόλα από τή φωτιά, καμμιá χούφτα ψίχα ψωμιού τριμμένη μέσα στις δυό παλάμες μας, ώστε νά γίνη φιλά-φιλά ψίχουλα. Λογαριάζουμε νά είνε ή ψίχα άλλο τόσο πού είνε και ή γέμισις στο τηγάνι. Μέ τήν γέμισι

δε αυτή, άφοϋ μισοκρωσή, γεμίζουμε τις θήκες τών καλαμαριών, τις όποιες έχουμε προηγουμένως άλατοπιπερώσει καλά. Και τότε γίνεται τó ψήσιμό των κατά πρωτόγονο έντελώς τρόπο. Ό τρόπος αυτός έξευρέθη εκ της ανάγκης, διότι εις τά άκρογιάλια όπου μαγειρεύουν οι ψαράδες δέν βρίσκουν ούτε φούρνους, ούτε και μαγειρικά σκεύη — εκτός από ένα πήλινο τσουκάλι ή έναν τέτζερε (κακάβι) έξ ου και κακαβιά, τó γνωστό φαγητό τών ψαράδων. Σοφίζονται λοιπόν διαφόρους τρόπους γιά νά ποικίλλουν τó μαγείρεμα τών φαγητών τους. Στην προκειμένη λοιπόν περίπτωσι, διά τά καλαμαράκια, κάνουν ως έξής: Μαζεύουν μερικά χαλίκια — τί σοφή μά τήν άλήθεια έπινόησις! — της θάλασσας από τά πιό άσπρα και πλακωτά όσο τó δυνατόν, τόσα όσα άρκοϋν γιά νά στρωθή κάτω ό πάτος της κατσαρόλας ή τού τσουκαλιού πού θά θάλωμε τά καλαμάρια. Τά χαλίκια αυτά θά τά θάλουν πρώτα νά πάρουν μιá θράσι μέ νερό γιά νά καθαριστούν καλά και νά θγάλουν και τήν πίκρα της θάλασσας. Άμα στραγγισθούν τά χαλίκια τά ξαναθάζουμε στρωτά στην κατσαρόλα ή τó τσουκάλι και επάνω σ' αυτά ταιριάζουμε τά καλαμάρια, έστω και σέ δυό στρώσεσ, άν είνε πολλά. Ρίχνουμε άρκετό λάδι, τρίβουμε άκόμα λίγη θρούμπη, άλάτι και πιπέρι ανάλογο, άν χρειάζεται άκόμα, και άπ' επάνω τά σκεπάζουμε στρωτά μέ μερικές φέτες ντομάτες και τά ραντίζουμε μέ λίγο κρασί ή νερό. Σκεπάζουμε μέ καπάκι τó τσουκάλι ή τήν κατσαρόλα και τά θάζουμε σέ χωνεμένη φωτιά νά σιγοθράσουν ως μιá ώρα περίσσοτερο, ώστε νά ψηθούν και νά μείνουν μόνον μέ τó λάδι τους, τó όποιο πρέπει νά είνε άρκετό. Τά τρώγουν δε άμα μισοκρωσούν ή και έντελώς κρύα.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

«Έπεται συνέχεια παρομοίων συνταγών.

«Όταν πήγε ή έπιτροπή στη Βουλή.

Μόνον ό Σύνδεσμος έφησούχαζε